

شعر قرن ششم

با روی کار آمدن سلجوقیان که اصلاً ایرانی نبودند، اوضاع برای تغییر سبک مناسب گردید و دو سبک موجود عمده در آن زمان، یعنی سبک بینابین و آذربایجانی، از سبک خراسانی فاصله گرفتند و به سوی سبک عراقی رفتند.

در قرن ششم سه مکتب شعری در ایران وجود داشت:

۱- سبک خراسانی؛ یعنی سبک شاعرانی که کم و بیش به همان سبک کهن قصیده می‌گفتند مانند: معزی نیشابوری، ادیب صابر، سیدحسن غزنوی و لامعی گرگانی.

۲- سبک آذربایجانی؛ یعنی سبکی که در ناحیه اران و آذربایجان در شمال غربی ایران پیدا شد، و زبان آن همان زبان سبک خراسانی است اما از نظر فکر و مختصات ادبی به سبک عراقی نزدیک‌تر است و نمایندگان آن عبارتند از: ابوالعلاء گنجوی، مجیرالدین بیلقانی، فلکی شروانی، خاقانی شروانی و نظامی گنجوی.

۳- سبک جدید بینابین یا سبک عهد سلجوقی؛ که سبکی است بین سبک آذربایجانی و سبک عراقی. شاعران این سبک هم قصیده می‌گویند و هم غزل، غزل آنان متمایل به سبک عراقی است و قصیده آنان گرایش به سبک خراسانی دارد. معروف‌ترین شاعران این دوره عبارتند از: سنائی، ختایم، ابوالفرج رونی، عمیق بخارایی، رشیدالدین وطواط، ظهیر فاریابی، جمال‌الدین اصفهانی، اثیرالدین